

Stor nedgang i lomvibestanden

Lomvien ble særlig hardt rammet av sammenbruddet i loddestammen i Barentshavet. Dette krakket fikk katastrofal innvirkning på flere sjøfuglarter i Troms og Finnmark. Hekkebestanden av lomvi sank med 80-90 prosent i alle kolonier i Finnmark og på Bjørnøya fra 1986 til -87. Dette viser resultatene fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for hekkende sjøfugl.

At matmangelen var omfattende, ble illustrert ved at det praktisk talt ikke ble observert overvintrende lomvi i Barentshavet i 1987 og -88. Betegnende var også meldingene om tusenvis av utmagrede og døde lomvi som ble skyllet i land på Finnmarks-kysten vinteren 86/87.

EN VISS ØKNING

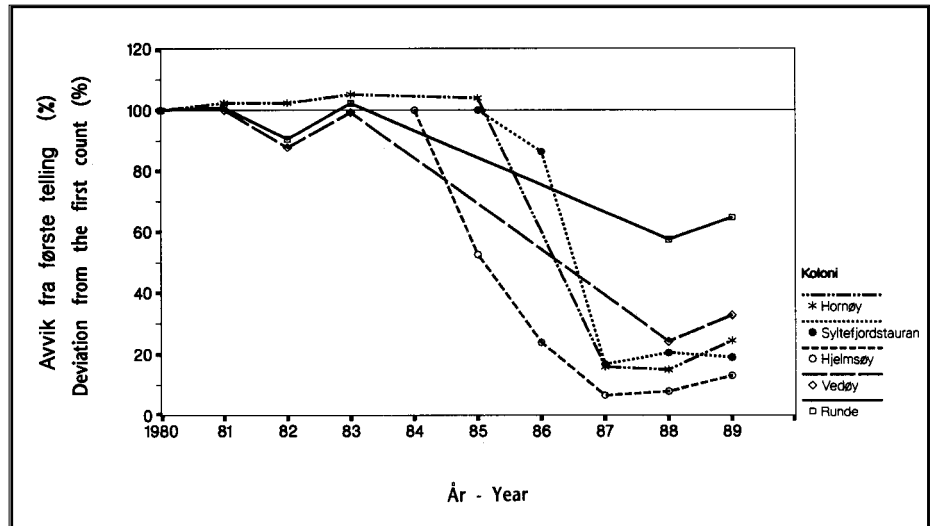
Somrene 1988 og -89 fant lomviene i de nordligste koloniene godt med lodde, og hekkebestanden økte noe. Likevel er bestanden bare mellom 1/3 og 3/4 av hva den var før det store krakket i 1987. Allerede da var imidlertid situasjonen negativ med omfattende og langvarige bestandsnedganger.

Dette er spesielt tydelig for Hjelmsøya i Finnmark, der hekkebestanden av lomvi sank fra 110.000 par i 1964 til ca. 5.000 par i 1988.

Hekkebestanden av lomvi sank med 80-90 prosent i Finnmark og på Bjørnøya fra 1986 til -87.

LOMVI-FOTO: ARNE FOLLESTAD

Utvikling i hekkebestanden av lomvi vist som prosent forandring i antall individer i prøvefelt siden første optelling.

Bakgrunnen

NINA Oppdragsmelding 034:

Svein-Håkon Lorentsen:

Det nasjonale overvåkningsprogr. for hekkende sjøfugl
Resultater fra 1988 og 1989.

Etter at Sjøfuglprosjektet ble nedlagt i 1984, har det ikke vært noen fast offentlig ramme rundt overvåkning av hek-

kende sjøfugler i Norge; derfor ble et nasjonalt overvåkningsprogram for hekkende sjøfugl igangsatt i 1988.

Bakgrunnen for dette var de alarmerende signaler om store nedganger i bestandene i nordnorske fuglefjell. Spesielt hardt rammet var lomvi og lunde, som følge av sammenbruddene i loddestammen i Barentshavet og den atlantokandiske sildestammen.

Programmet finansieres gjennom Direktoratet for naturforvaltning, og NINA er ansvarlig for den praktiske organisering og rapportering.

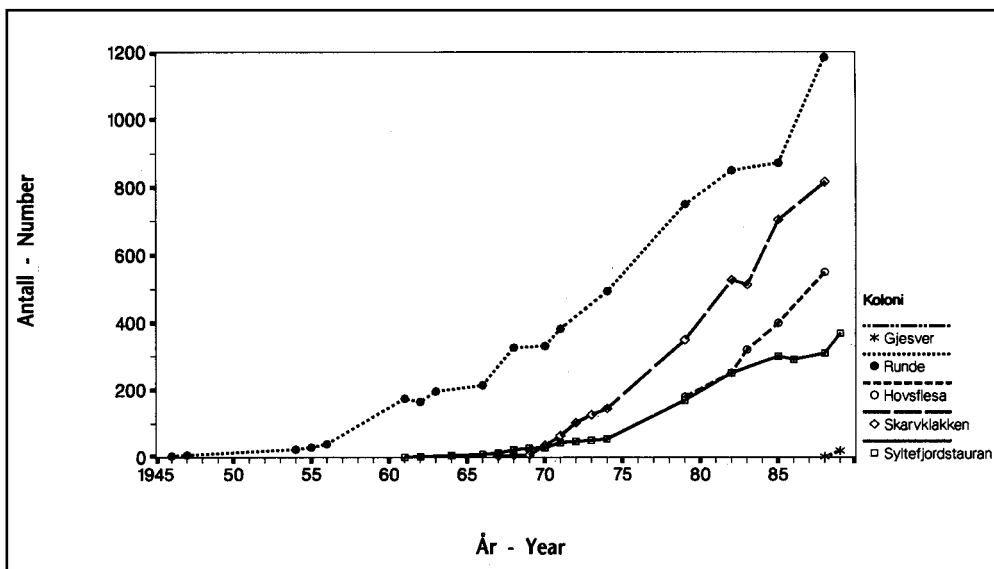
Havsula - et positivt unntak

Siden havsula etablerte seg som hekkefugl på Runde i Møre og Romsdal i 1946, har bestanden økt kraftig.

Havsula hekker nå også på Skarvklakken og Hovsflesa i Nordland, og på Syltefjordstauran og Gjesvær i Finnmark.

I 1985 ble den norske hekkebestanden talt til 2.550 par, mens den i 1988 var økt til ca. 2.860 par.

Havsulebestanden har ikke vært påviselig influert av sammenbruddet i fiskestammene, og arten representerer et av de få positive unntakene i en tilstandsrapport for norske sjøfuglbestander.

Utviklingen i hekkebestanden av havsule fra koloniene ble etablert.

1985 hekket 2.550 havsule-par i Norge; i 1988 var tallet økt til 2.860. Bildet er fra havsulekolonien på Syltefjordstauran.

FOTO:
SVEIN-HÅKON
LORENTSEN

Sildemåka i nord trues av utryddelse

Situasjonen for den nordlige underarten av sildemåke er dramatisk. Den er forsvunnet som hekkefugl i Finnmark, mens bestanden i Troms er betydelig redusert.

På Helgelands- og Trøndelags-kysten, som er kjerneområdet for underarten, er bestanden kraftig redusert i løpet av de siste 15-20 årene. På kyststrekningen fra Tarva i Sør-Trøndelag til Vega i Nordland var hekkebestanden ved begynnelsen av 1980-tallet 2.000-3.000 par. Vega

var tidligere et av de viktigste hekkeområdene for denne underarten. I 1988 hekket under hundre par på denne kyststrekningen.

Situasjonen i 1989 var noe bedre (300-400 par), men må ennå sies å være svært kritisk.

Rapporten fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for hekkende sjøfugl konkluderer med at den norske bestanden av denne underarten må sies å være direkte truet av utryddelse.

Hva tellingene omfattet

Tellingene i sentrale hekkebestander ble foretatt etter internasjonalt anbefalt metodikk og omfattet disse artene:

Havhest, havsule, storskarv, toppskarv, fiskemåke, sildemåke, gråmåke, svartbak, krykkje, makrellterne, rødnebbterne, lomvi, polarlomvi, lunde og teist.

Totalt ble 174 kolonier og lokaliteter talt i 1988, og 46 personer deltok i arbeidet.

I 1989 ble 232 kolonier og lokaliteter talt, og 53 personer deltok i arbeidet.

Bestilling:

Særtrykk av publikasjonen kan bestilles fra NINA v/informasjonsjefen. Porto/eksp. kr. 15,-.